

Posudek oponenta diplomové práce:

Kultura těla baletek: Krása a dril na špičkách
Bc. Renáta Jezdinská

Práce sestává z textové a audiovizuální části. Text vychází z konceptů Bourdieua a Wacquanta, opírá se o další autority (Foucault, Murphy) a o tématu odpovídající současnou tuzemskou odbornou literaturu. Srovnává poznatky získané autoetnografickou metodou, reflexi vlastní zkušenosti a prožívání s daty získanými z rozhovorů s šesti respondentkami. Zajímavý je koncept dlouhodobější práce na svém těle v intencích tréninkových a stravovacích návyků profesionálních baletek, inspirovaný Wacquantem. Úvodní část, představení koncepce projektu i audiovizuálního díla a střední část s komentovanými přepisy výpovědí jednotlivých účastnic výzkumu považuji za zdařilou, i přes občasné drobné gramatické chyby a formulační nejasnosti, např. „Do snímku jsem zahrнула, pomocí fotografií, všechny důležité lidi, kteří mě v mém životě ovlivnili a doprovázeli v mém tanečním snažení (po pár minutách filmu se objeví malá černá kovová baletka, jež jsem dostala od své prababičky, která mi ji připomíná) nebo mám“. Nějak mi to nedává smysl?

Závěrečná část práce je potom pro čtenáře (tedy určitě pro mne, nevím, jestli i pro jiné čtenáře) zklamáním: dosud slušná stylistická i gramatická úroveň se najednou propadne do množství chyb, překlepů, shoda podmětu s přísudkem se změní v rámci jediného souvětí a formulace jsou dosti neobratné, např. „hodnocení jejich těla od maskulinního pohlaví“ (str. 55). Taktéž čtenářův dosavadní dojem z autorčiny suverénní orientace v pojmech a teoretických konceptech, kterými autorka operuje, je některými výroky relativizován: „každá baletka si je musí zdeformovat těsně předtím, než je začne používat. Jedná se o habitus, který provádí každá baletka“ (str. 58). Od třetí kapitoly se má dosavadní radost z předkládané práce začala vytrácet a znovu jsem jí nabyl až s poslední větou: dobře to dopadlo! Alespoň v osobní psychologické či terapeutické rovině.

Do sledování filmu jsem se pustil po dočtení druhé kapitoly, tedy po odvyprávění příběhů protagonistek, tudíž s velkým očekáváním. Začátek mé očekávání naplňoval: koncept tří obrazovek (polyekran) je mi blízký (i když v jiném kontextu). Problém nastává v okamžiku, kdy se do díla zapojí rozhovor s protagonistkou Eliškou starší. Dosavadní autoetnografická dramaturgická linka se rozpadá a stejně tak se rozpadá struktura systematické dramaturgické práce se střídáním skladby děleného obrazu. Rozhovor zásadně zpomalí dosavadní tempo, černé třetiny obrazu najednou postrádají dramatický smysl, rytmus se ztratí a nekoncepční práce s děleným obrazem najednou působí bezradně a nepromyšleně, jako náhodná skladba. V závěrečné části se dílo vrací k původní promyšleně působící struktuře a napравuje celkový dojem.

Strukturální i formální nevyrovnanost se tedy projevuje v obou součástech předkládaného souboru prací. Navrhuji diplomový soubor k obhajobě a hodnotím jej klasifikací B, především pro zajímavou koncepci a poctivé zpracování tématu.

Vznáším jednu otázku ohledně habitu: jak s ním souvisí proces adaptace baletních střevců, jak je zmíněno na straně 58 a citováno výše v tomto posudku?

V Aventignanu v Horních Pyrenejích 30. května 2021, v den kulatého pětistého devadesátého výročí upálení Johanky z Arku v Rouenu (tedy na úplně opačné straně Francie, zhruba 900 km přímo na sever)

Doc. MgA. Tomáš Petráň, PhD.